

Strīdu risināšana futbolā: stingrās atbildības princips

Karina Zalcmāne

*Rīgas Stradiņa universitāte,
Doktorantūras daļa, Latvija*

Ievads. Pētījums iekļauj alternatīvo strīdu izšķiršanas metožu problēmas izpēti futbolā.

Mūsdienu pasaulē futbols ir ne tikai sports, bet arī augstu komerciālo un sociālo attiecību forma, piemēram, sportists un sportists, sportists un treneris, sportists un aģents, sportists un federācija / klubs / komanda, klubs / komanda un aģents, federācija un fani, klubs / komanda un fani. Tāpēc nav nekā pārsteidzoša, ka tik daudzveidīgās attiecību formās bieži sastopamas domstarpības un strīdi. Jebkuras jomas darbības / objekta komercializācija saistīta ar lielu naudu un pieaugošu sabiedrības interesi. Saistībā ar futbola komercializāciju pēdējo gadu laikā konfliktu skaits un to atspoguļojums plašsaziņas līdzekļos ir krasi pieaudzis. Apjomīgs konflikts populārā klubā vai ar sportistu, kas tajā iesaistīts, parasti nav atrisināms miermīlīgā ceļā. Tāpat iespēja panākt konflikta atrisinājumu miermīlīgā ceļā nepastāv, ja īstie vainīgie konfliktā ir futbola fani. Ņemot vērā, ka pilnu atbildību par darbībām, kuras izdarījuši fani, uzņemas viņu atbalstītā komanda, klubi gūst sliktu reputāciju, cieš milzīgus finansiālus zaudējumus vai pat komanda tiek diskvalificēta uz spēli vai sezonu.

Problēmas aktualitāti pamato arī sporta šķirējtiesas judikatūra.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir noskaidrot, kura no alternatīvajām strīdu izšķiršanas metodēm vislabāk atbilst futbola konfliktu specifikai, kuros vainīgās personas ir fani, bet sods tiek piešķirts futbola klubam. Mērķis ir sasniegts, analizējot vadošo speciālistu pētījumus par alternatīvo strīdu risināšanas metodēm sportā un sporta šķirējtiesas lēmumus.

Rezultāti. Pētot iepriekš minētos avotus, kļuva skaidrs, ka tikai mediācija (starpniecība) spēj apmierināt futbola konfliktu specifiku, kas jārīcina miermīlīgā ceļā, ātri, konfidenciali, un, pats galvenais, rezultātam būtu jānoved pie veselīgām un neagresīvām attiecībām starp strīdā iesaistītām pusēm. Iesaistoties strīdu risināšanā, stress un pastiprināta plašsaziņas līdzekļu uzmanība var ietekmēt sportistus un viņu turpmākos rezultātus sportā.

Secinājumi. Analizējot sporta šķirējtiesas lēmumus, jo īpaši veicot šo lēmumu pretrunīgu brīžu analīzi, autore secināja, ka mediācija strīdā iesaistītām pusēm var nodrošināt šādu iespēju – brīvu komunikāciju, nenodarot kaitējumu sacensībām. Un komunikācijas pašlaik trūkst daudzos futbola konfliktos.